

Dobutamiini-ultraäänitutkimus

Ohje tutkimukseen lähetäville ammattilaisille

FM1LE Rasitus-UKG (lähetetekstissä tulee selkeästi esittää toive farmakologisesta rasitustutkimuksesta)

Tutkimuspaikka ja tiedustelut

- Tyks, T-sairaala (rakennus 18), pääsisäänkäynti 18A, Hämeentie 11, 20521 Turku
- Kliininen fysiologia, E-siipi, 1. krs (TE1)
- Toimisto puh. (02)313 1935 (ma-to klo 7:30-15:30, pe 7:30-13:45)

Lähetete

- Tutkimuslähete kirjoitetaan Radu RIS -ohjelmaan. Tutkimustyyppiä valitaan RAD ja tutkimusyksiköksi KLIP. Lähetteen tyyppiä valitaan ajanvaraus.
- Tavanomaisten taustatietojen ohella lähetteessä on tuotava esille kysymyksenasettelu ja/tai differentiaalidiagnostinen ongelma, johon halutaan vastaus.

Ajanvaraus

- Tutkimukseen varataan aika Oberon-ajanvarausohjelmasta tai KLF-toimistosta. Toimipiste KLIP, resurssi **KL41T**.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimusta käytetään sepelvaltimotautidiagnostiikassa henkilöillä, joille rasituskoe polkupyöräergometrillä ei onnistu. Tutkimuksella voidaan arvioida sydänlihaksen elinkykyä esimerkiksi sairastetun infarktin jälkeen. Lisäksi voidaan arvioida aorttastenoosin vaikeusastetta henkilöillä, joilla on alentunut vasemman kammion funktio levossa.

Tutkimuksen vasta-aiheet

- epästabili angina pectoris -oireisto
- akuutti sydäninfarkti
- sydämen hoitamaton vajaatoiminta
- akuutti myo- tai perikardiitti
- hoitamaton verenpainetauti
- hengenvaarallinen rytmihäiriö
- vaikea ventilaatiohäiriö

- hypertrofinen obstruktiivinen kardiomyopatia

Esivalmisteluohjeet

Jotta mittausarvot olisivat luotettavia, ennen tutkimusta tutkittavan tulee olla

- vähintään **kaksi tuntia** ilman tupakkaa, nuuskaa, sähkötupakkaa ja muita tupakkatuotteita
- vähintään **neljä tuntia** ilman kahvia, teetä, kola- ja muita piristäviä juomia
- vähintään **kaksi vuorokautta** ilman alkoholia

Lisäksi

- tutkimuspäivänä tulee ruokailla normaalisti, ravinnotta ei saa olla
- lääkkeet saa ottaa tutkimuspäivänä normaalisti, ellei lähettävä lääkäri toisin määrää

Tutkimuksen suoritus ja kesto

Rasitus-UKG tehdään farmakologisena rasituksena dobutamiini-provokaationa. Tällöin tutkittavan laskimoon infusoidaan dobutamiinia nostaen annosta kolmen minuutin portain (enimmillään annokseen 40µg/kg/min) syketaajuuden nostamiseksi. Mikäli tällä lääkkeellä ei saavuteta riittävää syketaajuutta, voidaan tutkittavalle antaa lisäksi atropiinia. Sydäntä ja myokardiumin supistumista kuvataan ultraäänellä koko tutkimuksen ajan.

Dobutamiinin aiheuttamia lieviä sivuvaikutuksia esiintyy noin 10 – 30 %:lla tutkittavista. Näitä ovat esimerkiksi päänsärky, tuskaisuus, pahoinvointi ja virtsauspakko. Lisäksi voi esiintyä hypotensiota. Dobutamiinin vaikutus loppuu nopeasti lääkkeenannon lopettamisen jälkeen ja oireet menevät yleensä itsekseen ohi. Tarvittaessa sivuvaikutuksia voidaan hoitaa suoneen annosteltavalla beetasalpaajalla.

Tutkimus kestää noin 1 - 1,5 tuntia.

Ohje potilaalle: [Dobutamiini-ultraäänitutkimus](#)

Ohje tarkistettu 11.4.2025